

Sokszínű matematika 12.

**A KITŰZÖTT FELADATOK
EREDMÉNYE**

Számsorozatok

1. A számsorozat fogalma, példák sorozatokra

1. A pozitív páros számok sorozatának n -edik tagja: $2n$, a sorozat első n tagjának összege: $n(n+1)$.
2. a) n^2
b) $\frac{n^2(n^2+1)}{2}$
c) $(2n-1)(n^2-n+1)$
3. A bizonyításokat például teljes indukcióval lehet elvégezni.

4. a) Érdemes a_n -t átalakítani így:

$$a_n = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot \dots \cdot n \cdot (n+1) \cdot \dots \cdot (2n-1) \cdot 2n}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n}$$

- b) Az a_n -t itt így érdemes felírni:

$$a_n = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2n-1} + \frac{1}{2n} - 2 \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2n} \right).$$

5. A sejtés általánosan így írható fel:

$$n^2 + n^2 + 1 + \dots + n^2 + n = n^2 + n + 1 + n^2 + n + 2 + \dots + n^2 + 2n.$$

Az összegzés után a bizonyítás közvetlenül adódik.

2. Példák rekurzív sorozatokra

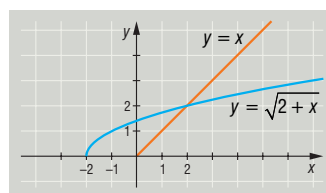
1. a), b), c) teljes indukcióval könnyű igazolni.
2. –
3. Az egyes „ferde” vonalak mentén adódó összegek a következők:

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, \dots$$

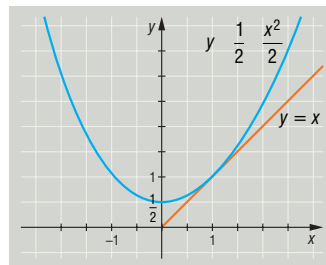
Az általános sejtés tehát az lehet, hogy az n -edik sorban álló számok összege f_n .

A sejtés teljes indukcióval igazolható.

4. A sorozat tulajdonságait teljes indukcióval igazolhatjuk. A szemléltetést az 1. ábrán lehet elvégezni.
5. A sorozat tulajdonságait teljes indukcióval igazolhatjuk, a sorozat tagjainak szemléltetését a 2. ábrán végezhetjük el.

1. ábra

2. ábra

3. Számtani sorozatok

1. $3 + 6 + 9 + \dots + 999 = \frac{2 \cdot 3 + 332 \cdot 3}{2} \cdot 333 = 166833.$

2. A feltételből $a_1 = 2$ és $d = 4$ adódik. Így azt a legkisebb pozitív egész n -et keressük, amelyre

$$\frac{2 \cdot 2 + (n-1) \cdot 4}{2} \cdot n \geq 1000.$$

Az eredmény: $n = 23.$

3. Elég igazolni, hogy az $a^2 + c^2 = 2b^2$ és $\frac{1}{b+c} + \frac{1}{a+b} = \frac{2}{a+c}$ egyenlőségek ekvivalensek.

4. a) $a_1 = -7, d = 3.$

b) Két megoldás van:

• $a_1 = 1, d = 3,$

• $a_1 = -\frac{122}{3}, d = \frac{59}{3}.$

c) A kitűzött feladat hibás. A helyes feladat:

$$a_3^2 + a_7^2 = 122,$$

$$a_1 + a_7 = 4.$$

Ennek két megoldása van:

• $a_1 = -7, d = 3,$

• $a_1 = \frac{67}{5}, d = -\frac{19}{5}.$

5. Nem. Indirekt bizonyítást alkalmazva arra az ellentmondásra jutunk, hogy $\sqrt{3}$ racionális szám.

6. –

7. 5050.

8. 450,5 másodperc alatt esik le a test 4410 m magasról.

9. $2 \cdot (1 + 2 + \dots + 12) = 2 \cdot \frac{1+12}{2} \cdot 12 = 156.$

10. Az egyenlőtlenséget kielégítő egész koordinátájú pontok száma 221.

4. Mértani sorozatok

1. $a_1 = 6, q = 2.$

2. –

3. $q = 2$

4. 1023.

5. a) $a_1 = 3, q = 2$
b) A feladatban hiba van, a helyes feladat:
 $a_7 - a_4 = -216,$
 $a_5 - a_4 = -72.$
Az egyetlen megoldás: $a_1 = -3, q = -2$ (a $q = 1$ eset nem ad jó megoldást).
c) Két megoldás van:
• $a_1 = -5, q = 2,$
• $a_1 = -5, q = -2.$

6. –

7. A helyesen kitöltött táblázat:

27	54	108	216
9	18	36	72
3	6	12	24
1	2	4	8

8. Két megoldás van:
• 2, 8, 32;
• 14, 14, 14
(A második megoldás esetében a számtani sorozat differenciája 0, a mértani sorozat hányadosa 1.)
9. A számtani sorozat első tagja 3, különbsége 15.

5. Kamatszámítás, törlesztőrészek kiszámítása

1. Jelölje p az $1 + \frac{1}{100} = \frac{101}{100}$ számot (ez az egyhavi kamat kiszámításához szükséges), akkor a havi törlesztő részlet:

$$5000 \cdot \frac{p^{24}}{p^{24} - 1} \approx 23537 \text{ Ft.}$$

2. Feltesszük, hogy havonta egyenlő részletekben törlesztjük a kölcsönt, ekkor a szükséges havi összeg a $q = 1 + \frac{1}{200} = \frac{201}{200}$ jelölés felhasználásával:

$$50000 \cdot \frac{q^{240}}{q^{240} - 1} \approx 71643 \text{ Ft.}$$

Tehát a kölcsönt felvehetjük.

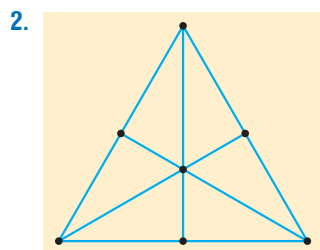
Térgeometria

1. Tételek

- 15 rész
- a) 5 vagy 8 rész.   b) 9, 10 vagy 12 rész.
- a) $\sqrt{2}a$ b) $\frac{\sqrt{2}}{2}a$ c) $\frac{\sqrt{2}}{2}a$
- $\frac{\sqrt{2}}{2}a$
- $90^\circ; 120^\circ$
- $35,26^\circ; 90^\circ$
- $\sqrt{3}a; \sqrt{5}a; 39,23^\circ; 18,43^\circ$
- *9. Igaz

2. A sík és a tér felosztása

1. $\frac{n^2 - 3n + 2}{2}$ véges; $2n$ végtelen tartomány

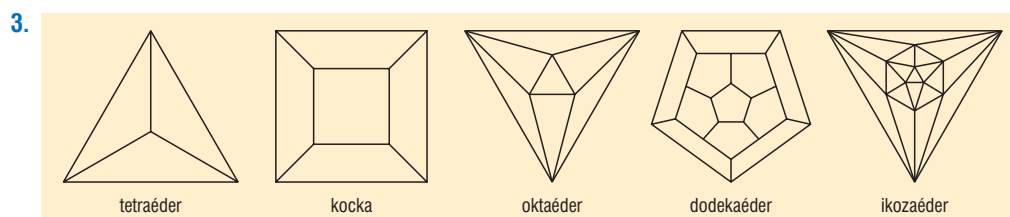

3. 35
4. $\binom{n}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$
5. $\binom{\binom{n}{2}}{2} = \frac{(n+1)n(n-1)(n-2)}{8}$
6. 550
- *7. $\binom{n}{3} + 3 \cdot \binom{n}{4}$

3. Testek osztályozása, szabályos testek

1. Igen. Pl. ilyen egy térbeli kereszt.
2. Legkevesebb 6, legfeljebb 20.

4. $\frac{a}{2}$; $\frac{\sqrt{3}}{2}a$; $\frac{\sqrt{2}}{2}a$
5. $10\sqrt{6}$ cm
6. 8,16 cm; 16,32 cm
- *7. $3\sqrt{2}a$
- *8. $\frac{\sqrt{3}}{6}a$

4. A terület fogalma, a sokszögek területe

1. $\frac{\sqrt{3}a^2}{4}$
2. 14 cm; 25,38°; 154,62°
3. 7,48 cm; 14,7 cm; 46,68°
4. 7-szerese.
5. $\frac{1}{7}$ része.
6. A súlyvonal a megfelelő egyenes.
7. 172,05 cm².
9. $\frac{8}{3}$ területegység.
- *10. Igen. Az oldalai lehetnek: 3 és 6, vagy 4 és 4.
- *11. b) $n = 3, 4$ vagy 6 esetén.

5. A kör és részeinek területe

1. 3; 9
2. $\sqrt{2}$
3. Igen.
4. 6,28 km-rel
5. a) $2,09 \text{ cm}^2$ b) 3 cm^2 c) $1,91 \text{ cm}^2$
6. $0,56 \text{ m}^2$
7. a) $5,5 \text{ cm}^2$ b) $15,28 \text{ cm}^2$ c) $15,71 \text{ cm}^2$ d) $11,25 \text{ cm}^2$
8. a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{1}{2}$
10. Egyenlők.
11. $45,32 \text{ cm}^2$
12. $6,77 \text{ cm}^2$
- *13. $262,88 \text{ cm}^2$

6. A térfogat fogalma, a hasáb és henger térfogata

1. 8 féle. $A_{\max} = 146$ (1; 1; 36). $A_{\min} = 66$ (3; 3; 4).
2. Élei: $6\sqrt{2}; 8\sqrt{2}; 10\sqrt{2}$; $V = 960\sqrt{2}$; $A = 752$; 45° ; $64,9^\circ$
3. Élei: 4 cm; 6 cm; 8 cm. $A = 208 \text{ cm}^2$
4. Élei: 10 cm; 15 cm; 20 cm. $V = 3000 \text{ cm}^3$
5. a) $A = 686,6 \text{ cm}^2$; $V = 866 \text{ cm}^3$ b) $A = 1344,1 \text{ cm}^2$; $V = 3441 \text{ cm}^3$
c) $A = 1719,62 \text{ cm}^2$; $V = 5196,2 \text{ cm}^3$ d) $A = 3538,84 \text{ cm}^2$; $V = 2628,32 \text{ cm}^3$
6. a) $V = 785,4 \text{ cm}^3$; $A = 471,24 \text{ cm}^2$ b) $V = 10000 \text{ cm}^3$; $A = 2628,32 \text{ cm}^2$
c) $V = 17904,94 \text{ cm}^3$; $A = 5080,99 \text{ cm}^2$
7. 21,46%
8. $V_1 = 13244,76 \text{ cm}^3$; $A_1 = 3358,7 \text{ cm}^2$ $V_2 = 2548,9 \text{ cm}^3$; $A_2 = 1119,57 \text{ cm}^2$
9. $V_1 = 628,32 \text{ cm}^3$; $A_1 = 408,41 \text{ cm}^2$ $V_2 = 1005,31 \text{ cm}^3$; $A_2 = 653,45 \text{ cm}^2$
10. $V_1 = 288,5 \text{ cm}^3$; $V_2 = 711,5 \text{ cm}^3$ $A_1 = 330,9 \text{ cm}^2$; $A_2 = 500,1 \text{ cm}^2$
- *11. $A = 112 \text{ cm}^2$; $V = 64 \text{ cm}^3$
- *12. 3 féle.

7. A gúla és a kúp térfogata

- a) $276,39 \text{ cm}^3$; $333,78 \text{ cm}^2$
c) $1038,09 \text{ cm}^3$; $656,17 \text{ cm}^2$
- a) $157,08 \text{ cm}^3$; $201,22 \text{ cm}^2$
c) $301,59 \text{ cm}^3$; $301,59 \text{ cm}^2$
- $58,93 \text{ cm}^3$
- $678,41 \text{ cm}^2$
- $748,55 \text{ cm}^2$
- $65,35 \text{ cm}^3$
- $323,61 \text{ cm}^2$; $333,3 \text{ cm}^3$
- $166,6 \text{ cm}^3$; $173,21 \text{ cm}^2$
- $30,16 \text{ cm}^3$; $52,78 \text{ cm}^2$
- *11. $A = \frac{2\sqrt{3}}{3}a^2$; $V = \frac{\sqrt{2}a^3}{18}$
- *12. $a = 3r$ esetén.

8. A csonka gúla és a csonka kúp

- a) $16,69 \text{ cm}$
c) $82,76^\circ$
- a) $254,29 \text{ cm}^3$; $275,96 \text{ cm}^2$
- a) $3517,75 \text{ cm}^3$; $3119,38 \text{ cm}^2$
c) $107,93 \text{ dm}^3$; $157,58 \text{ dm}^2$
- $97,49 \text{ cm}^3$; $119,38 \text{ cm}^2$
- $V_1 = 33,3 \text{ cm}^3$; $V_2 = 233,3 \text{ cm}^3$
 $A_1 = 72,17 \text{ cm}^2$; $A_2 = 266,51 \text{ cm}^2$
- $A = 360 \text{ cm}^2$; $\alpha = 53,13^\circ$
- $\frac{7}{24}\pi \text{ dm}^3$; $\frac{7}{4}\pi \text{ dm}^2$
- a) $18,93 \text{ cm}$; $6,31 \text{ cm}$
b) $21,85 \text{ cm}$; $11833,45 \text{ cm}^3$
- $573,87 \text{ dm}^3$
- $390,23 \text{ dm}^3$

9. A gömb térfogata és felszíne

1. a) $5\,575\,280\text{ cm}^3$; $152\,053\text{ cm}^2$ b) $33\,510\text{ cm}^3$; 5027 cm^2
2. 2974 m^3
3. 104 cm^2
4. $\frac{3\pi \cdot r^2}{4}$; $\frac{3}{16}$ rész
5. $\frac{\sqrt{15}}{5}r$
7. $27,14\text{ N}$
8. $1,6\text{ dm}^3$; $6,62\text{ dm}^2$
- *9. $V = \frac{\pi}{3}h^2(3r - h)$
- *10. $\frac{4\pi}{81}R^3$
- *11. $268\,083\text{ cm}^3$; $20\,106\text{ cm}^2$

10. Egymásba írt testek

1. 1440 cm^3
2. $36,74\text{ cm}^3$
3. a) 10 cm ; $2\sqrt{34}\text{ cm}$; $2\sqrt{41}\text{ cm}$ b) 160 cm^3 ; $55,46\text{ cm}^2$
4. 216 cm^3
5. 0
6. $30,23\%$
7. $\rho = 2,07\text{ cm}$; $A = 189,61\text{ cm}^2$; igaz
8. $18\,724,57\text{ cm}^3$; $4681,14\text{ cm}^2$
- *9. $39,23\%$
10. $\frac{A_1}{A_2} = 4$; $\frac{V_1}{V_2} = 8$
11. $3,41\text{ cm}$
12. $\sqrt[3]{\frac{5}{9}} \cdot m$ (m a kúp magassága)

Algebra és számelmélet — összefoglalás

1. Számok és műveletek

- 3.
- Igen, a négyzete is irracionális.
- Pl.: 2,323323332...
- 2 km.
- 96%-át.
- 17%-os a haszon.
- $\approx 77\%$, $\approx 29\%$.
- 30 tanuló.

2. Számelmélet, oszthatóság

- $2^{18} \cdot 5^{11} \cdot 7^{10}$.
- A számjegyek összege 3, nem lehet prím.
- Nincs. p és $p + 11$ közül az egyik páros, $p = 2$ -re nem igaz.
- Igen, $2004 = 2^2 \cdot 3 \cdot 7 \cdot 23$, minden prímtényező kisebb 25-nél.
- a) Pl.: $1988 = 11111000100_2$
b) Pl.: $1988 = 13112_6$
- 7-es, 8-as, 9-es.
- 1805.
- *8. $n = 5$ és $n = 13$.

3. Hatvány, gyök, logaritmus

- 3^{25} .
- 15 nullára végződik.
- a) 18 éves, 70 kg-os tanuló esetén 27 030 m.
b) 1 892 160 kg.
- a) $2^5 = 32$ b) $2^{-4} \cdot 3^{-5}$ c) $2^{-1} = \frac{1}{2}$

5. a) $9 - 4\sqrt{5} = (\sqrt{5} - 2)^2$ b) $16 - 6\sqrt{7} = (3 - \sqrt{7})^2$
6. a) Az első a nagyobb.   b) Az első a nagyobb.
7. a) $\frac{1}{\sqrt{10}}$; $a > 3$ b) 6 ; $b \geq 0$; $b \neq 1$; $b \neq 16$

*8. A kifejezés $= 4n$.

9. a) 4   b) 16   c) 6

10. a) $\left(\frac{81}{4}\right)^{\frac{1}{2}} = \frac{2}{9} < \left(\frac{5}{3}\right)^{-1} = \frac{3}{5} < \left(\frac{3}{5}\right)^{-2} = \frac{25}{9} < 27^{\frac{1}{3}} = 3 < \left(\frac{1}{3}\right)^{-2} = 9 < 9^{\frac{3}{2}} = 27$
b) $7^{\frac{\log_1 5}{7}} = \frac{1}{5} < \left(\frac{1}{7}\right)^{\log_7 3} = \frac{1}{3} < 7^{\log_7 5 - 1} = \frac{5}{7} < 7^{\log_{13} 1} = 1 < 7^{1 - \log_{49} 25} = \frac{7}{5} < 49^{\log_7 2} = 4$
c) $\log_3 \frac{1}{27} = -3 = \log_2 0,125 < \log_{27} \frac{1}{3} = -\frac{1}{3} < \log_{25} 5 = \frac{1}{2} < \log_{\sqrt{2}} 8 = 6$

11. a) $x = 10$ b) $x = \frac{5^2}{2^3} = \frac{25}{8} = 3,125$ c) $x = 1$

4. Műveletek racionális kifejezésekkel

1. a) $2a(4a - 3)$ b) $b^2(5b + 1)(5b - 1)$ c) $7(2c + 3)^2$
2. Pl. $d^2 \mid (d - 3) + (d - 2)^2 + (d - 1)^3$
3. a) 1000   b) 2
4. a) $\frac{1 - 3x}{2(x^2 - 9)}$ b) $\frac{-2}{b^2 - 1}$ c) $\frac{-8}{3(x + 2)}$

5. Egyenletek, egyenlőtlenségek

1. 7,5 liter 40%-os és 2,5 liter 80%-os.
2. 513.
3. 90 km.
4. 450.
5. 180 km.
6. Legkésőbb 4 órákor.
7. a) $n = 8; 9; 11; 15$ b) $n = 0; 1; 2; 3; 4; 5; 6$ c) $7 < n < 23$

8. 21 m széles, 33 m hosszú.
9. I. 20 órát, óránként 20 db. II. 16 óra; óránként 25 db.
10. 30 €-ért vette.
- *11. $p = \frac{1}{4}$; $p = 4$; $p = \frac{1}{\sqrt[3]{2}}$
- *12. $p = -20$
13. b) $x_1 = -16,5$; $x_2 = 1,5$ c) $x = \frac{1}{2}$
14. a) $x = \frac{7}{3}$ b) $x = \frac{3}{2}$ c) $x_1 = 2$; $x_2 = 0$
- *15. $n = 4$
16. a) $x < \frac{3}{2}$ vagy $x > 4$ b) $-5 < x < -2$ vagy $-1 < x$
17. a) $x = \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}$; $k \in \mathbb{Z}$ b) $x = \frac{2\pi}{9} + \frac{4}{3}k\pi$; $\frac{8\pi}{15} + \frac{4}{5}l\pi$; $k, l \in \mathbb{Z}$
- c) $x = \frac{\pi}{2} + l\pi$; $l \in \mathbb{Z}$ d) $x = 2k\pi$; $x = \frac{\pi}{2} + 2l\pi$; $k, l \in \mathbb{Z}$
18. a) $2k\pi + \frac{2\pi}{3} \leq x \leq \frac{7\pi}{3} + 2k\pi$;   b) $2l\pi + \frac{\pi}{3} \leq x \leq \frac{5\pi}{3} + 2l\pi$; $l \in \mathbb{Z}$

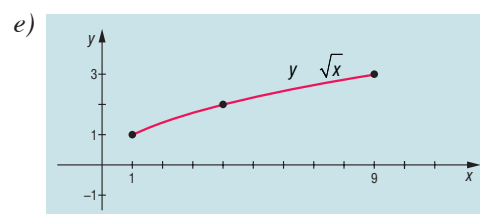
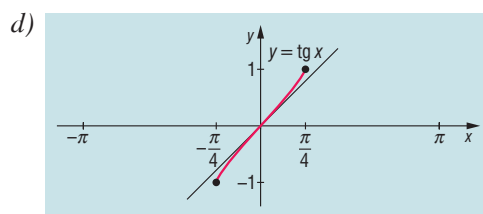
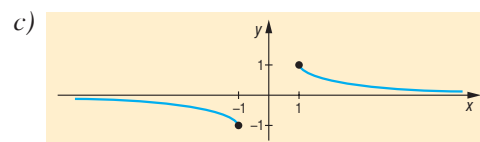
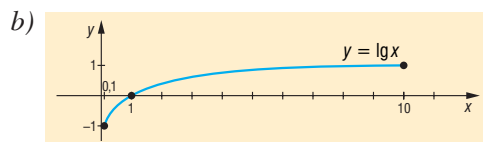
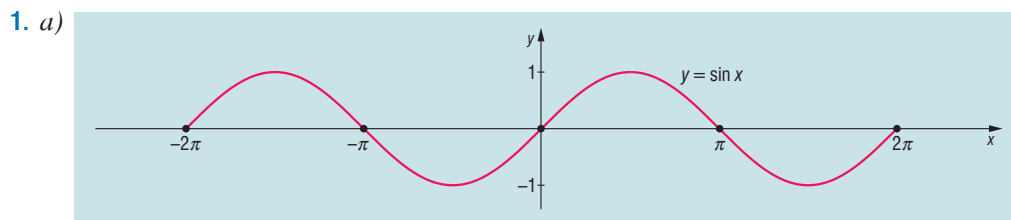
6. Egyenletrendszerek

1. a) Kb. 65 Ft 1 liter üdítő ára.
b) 41 Ft-nak adódik 1 liter ára.
Az ár nem arányos az üdítő mennyiségével.
2. 8 piros; 42 kék.
3. 9 polc; 112 könyv.
4. a) 77-szerese.
b) 98,7%-kal kisebb.
5. a) $x = -\frac{3}{5}$; $y = \frac{4}{5}$ b) $x_1 = -3$; $y_1 = -1$; $x_2 = \frac{3}{2}$; $y_2 = \frac{1}{2}$
- c) $x_1 = 10$; $y_1 = 11$; $x_2 = -10$; $y_1 = -11$
6. a) $x_1 = -1$; $y_1 = 19$; $y_2 = 4x_2$; $x_2 \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ b) $x = -\frac{1}{4}$; $y = \frac{7}{4}$
- c) $x_1 = 2$; $y_1 = 5$; $x_2 = 2$; $y_2 = -5$; $x_3 = -2$; $y_3 = 5$; $x_4 = -2$; $y_4 = -5$;
     $x_5 = 5$; $y_5 = 2$; $x_6 = 5$; $y_6 = -2$; $x_7 = -5$; $y_7 = 2$; $x_8 = -5$; $y_8 = -2$

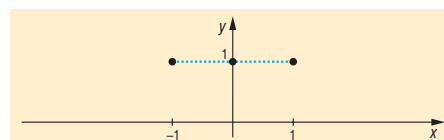

Függvények — összefoglalás

1. A függvény fogalma, grafikonja, egyszerű tulajdonságai

f) A függvény görbéje nem rajzolható meg pontosan, két szakasz mentén mindenütt sűrűn elhelyezkedő pontokból áll.

2. a) injektív;
- b) egyik sem;
- c) egyik sem;
- d) szürjektív;
- e) bijektív;
- f) injektív.

2. Műveletek függvényekkel

1. a) $f \circ f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto x^4$;
- b) $f \circ g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto 2x^2$;
- c) $g \circ f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto 4^x$;
- d) $g \circ g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto 2^{2^x}$.

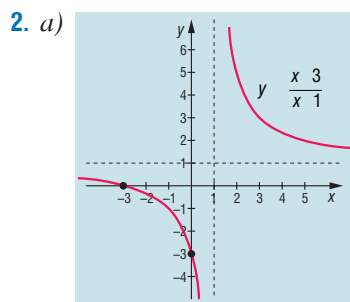
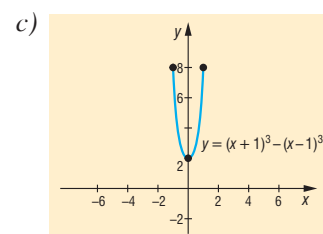
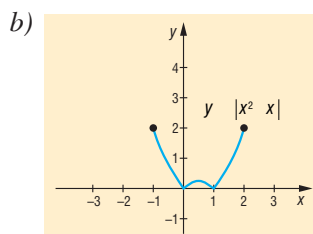
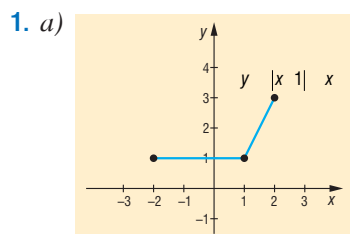
2. $f \circ f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto \frac{x}{\sqrt{1+2x^2}}$; $f \circ f \circ f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto \frac{x}{\sqrt{1+3x^2}}$;

$f \circ f \circ \dots \circ f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto \frac{x}{\sqrt{1+nx^2}}$, az f n -szer szerepel.

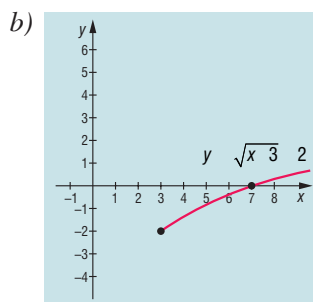

3. a) $f^{-1}: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto \frac{1}{2}x - 3$;
 b) $g^{-1}: \mathbb{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{-1\}, x \mapsto \frac{1-x}{1+x}$;
 c) $h^{-1}: [0; 1] \rightarrow [0; 1], x \mapsto \sqrt{1-x^2}$;
 d) $k^{-1}: [0; 1] \rightarrow [-1; 0], x \mapsto -\sqrt{1-x^2}$;

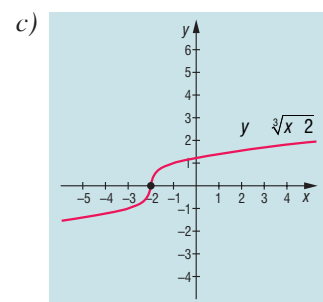
3. Függvénytulajdonságok

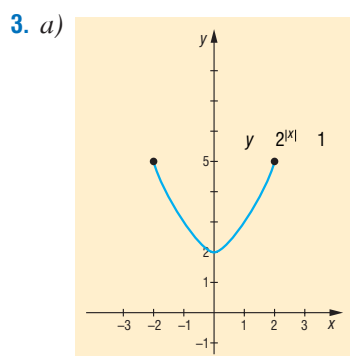
Zérushely: $x = -3$.

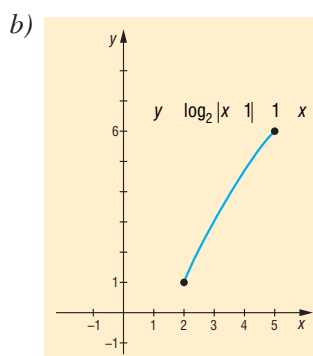
Zérushely: $x = 7$.

Zérushely: $x = -2$.

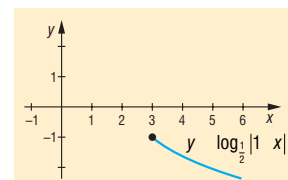

Minimumhely $x = 0$, minimum értéke: 0; maximumhelyek: $x_1 = -2, x_2 = 2$, maximum értéke: 3.

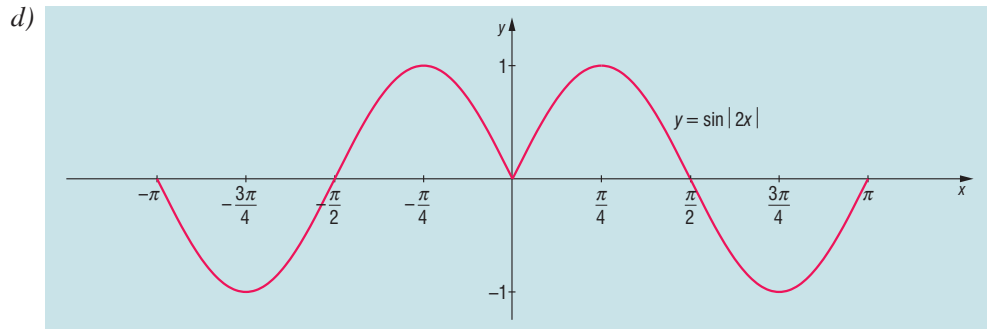

Minimumhely $x = 2$, minimum érték: 1; maximumhely: $x = 5$, maximum érték: 2.

c) A kitűzött feladatban hiba van. A helyes függvény:
 $x \mapsto \log_{\frac{1}{2}} |1-x|$,
 $x \in [3; +\infty[$

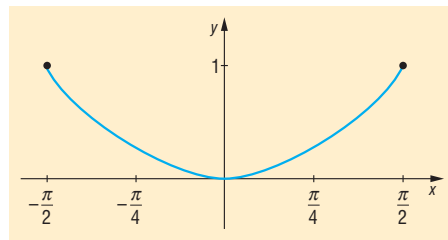
A függvénynek minimuma nincs (alulról nem korlátos), maximumhelye $x = 3$, a maximum érték: -1.

Minimumhelyek: $x_1 = -\frac{3\pi}{4}$ és $x_2 = \frac{3\pi}{4}$, a minimum értéke: -1 , maximumhelyek:

$x_3 = -\frac{\pi}{4}$ és $x_4 = \frac{\pi}{4}$, a maximum értéke: 1 , az $x = 0$ helyen helyi minimuma van a függvénynek, a minimum értéke 0 .

e) Minimumhely $x = 0$, a minimum értéke: 0 , maximumhelyek $x_1 = -\frac{\pi}{2}$, $x_2 = \frac{\pi}{2}$, a maximum értéke 1 .

4. A függvény zérushelye: $x = 0$, minimumhelye $x = -1$, a minimum értéke: -1 , maximumhelye $x = 1$, a maximum értéke: 1 .

5. a) Az egyetlen valós gyök: $x = 2$.
 b) Az egyetlen valós gyök: $x = 4$.
 c) A két valós gyök: $x_1 = -2$ és $x_2 = 2$.

6. a) A kitűzött feladatban hiba van. A helyes feladat:

$$\log_{x-2}x \leq \log_{x-2}4, \quad x > 2, \quad x \neq 3.$$

A megoldás: $3 < x \leq 4$.

b) A megoldás: $-2 < x < 1$.

c) A megoldások a következő intervallumok: $-\frac{\pi}{3} + k\pi < x < \frac{\pi}{4} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$.

7. a) Egy valós gyöke van: $x = \frac{1}{2}$.

b) Két valós gyöke van: $x_1 = 0, x_2 = 2$.

c) A két valós gyök: $x_1 = 3$ és $x_2 = \frac{-1 - \sqrt{21}}{2}$.

8. Nem periodikus, indirekt úton lehet bizonyítani.

Geometria — összefoglalás

1. Alapvető fogalmak

1. a) hamis;   b) igaz
2. a) $AB \leq 4$ cm;   b) igaz
3. A szögek nagysága: 42° , 57° , 72° , 87° , 102° .
4. A hajó az északi iránnyal $+105^\circ$ -ot bezáró, közelítőleg délnyugati irányban halad.
5. Jelölje a park hosszabbik oldalának hosszát a , a rövidebbikét b . Ha $\frac{a}{b} \leq 2$, akkor a közrefogott alakzat négyzet, ha $\frac{a}{b} > 2$, akkor az ösvények és a park határa egy hatszöget fog közre.
6. Legfeljebb 4 pontot kaphatunk így. Nincs mindig megfelelő pont.
7. A metszéspontok száma 40.
8. a) 8 térrész;   b) 15 térrész;   c) 16 térrész;   d) 29 térrész.

2. Geometriai transzformációk

2. Két megfelelő négyzet van, csúcsaik rendre $(16; 0)$, $(0; 16)$, $(-16; 0)$, $(0; -16)$, illetve $(8; 8)$, $(-8; 8)$, $(-8; -8)$, $(8; -8)$.
4. a) A közös rész egy $\frac{4}{3}$ cm oldalú szabályos háromszög. $K = 4$ cm, $T = \frac{4\sqrt{3}}{9}$ cm² $\approx 0,77$ cm².
b) Az egyesítés egy konkáv hétszög. $K = 20$ cm, $T = \frac{68\sqrt{3}}{9}$ cm² $\approx 13,087$ cm².
7. a) $A'(-4; 10)$, $B'(2; -6)$, $C'(16; 4)$
b) $A'(-10; 12)$, $B'(-4; -4)$, $C'(10; 6)$
8. A nagyítás 80-szoros, a kép és a vászon távolsága 3,95 m.

3. Vektorok. Szögfüggvények

1. $h \approx 34,29$ m.
2. $d \approx 8,5$ m.
3. $\alpha \approx 25,15^\circ$.
4. a) $\sin \alpha = 0,6$; $\operatorname{tg} \alpha = \frac{3}{4}$; $\operatorname{ctg} \alpha = \frac{4}{3}$.

b) $\cos\alpha = 0,8$; $\operatorname{tg}\alpha = \frac{3}{4}$; $\operatorname{ctg}\alpha = \frac{4}{3}$.

c) $\sin\alpha \approx 0,9029$; $\cos\alpha \approx 0,4299$; $\operatorname{ctg}\alpha \approx 0,4762$.

d) $\operatorname{tg}\alpha = \sqrt{5} + 2 \approx 4,2361$; $\sin\alpha \approx 0,9029$; $\cos\alpha \approx 0,4299$.

5. Az osztópontok helyvektorai rendre a B csúcstól a C csúcs felé haladva:

$$\frac{5\vec{b} + \vec{c}}{6}, \frac{2\vec{b} + \vec{c}}{3}, \frac{\vec{b} + \vec{c}}{2}, \frac{\vec{b} + 2\vec{c}}{3}, \frac{\vec{b} + 5\vec{c}}{6}.$$

6. $\vec{f}_{AB} = \frac{\vec{a} + \vec{b}}{2}$, $\vec{f}_{BC} = \frac{\vec{b} + \vec{c}}{2}$, $\vec{f}_{CA} = \frac{\vec{c} + \vec{a}}{2}$, $\vec{s}_{ABC} = \frac{\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}}{3}$.

7. a) $\frac{\vec{a} + \vec{b} + \vec{c} + \vec{d}}{4}$ b) $\frac{\vec{a} + \vec{c}}{2}, \frac{\vec{b} + \vec{d}}{2}$ c) $\frac{\vec{a} + \vec{c}}{2} + \frac{\vec{b} + \vec{d}}{2} = \frac{\vec{a} + \vec{b} + \vec{c} + \vec{d}}{2}$

Az átlók felezőpontjait összekötő szakasz felezőpontja azonos a középvonalak metszéspontjával.

9. $y = -6$

4. Nevezetes síkidomok tulajdonságai

1. a) $\alpha = 40^\circ$; $b \approx 7,51$ cm; $c \approx 7,05$ cm.

b) $a \approx 4,97$ cm; $\alpha \approx 41,31^\circ$; $\gamma \approx 43,69^\circ$.

c) $c \approx 8,88$ cm; $\alpha \approx 61,19^\circ$; $\beta \approx 73,81^\circ$.

d) $\alpha \approx 59,36^\circ$; $\beta \approx 81,05^\circ$; $\gamma \approx 39,59^\circ$.

3. A befogók: $a \approx 18,26$ cm; $b \approx 8,16$ cm. A hegyesszögek: $\alpha \approx 65,92^\circ$; $\beta \approx 24,08^\circ$;

$$T = \frac{68\sqrt{3}}{9} \text{ cm}^2 \approx 13,087 \text{ cm}^2.$$

4. a) $\alpha \approx 75,54^\circ$; $T \approx 17557,83 \text{ m}^2$.

b) A maximális területű játéktér oldalai 119,46 m és 73,49 m, területe $T \approx 8779,12 \text{ m}^2$.

5. a) $\alpha = 50^\circ$; $\beta = 60^\circ$; $\gamma = 70^\circ$.

b) $a \approx 3,06$ cm; $b \approx 3,46$ cm; $c \approx 3,76$ cm; $T \approx 4,99 \text{ cm}^2$.

c) $T_a \approx 1,52 \text{ cm}^2$; $T_b \approx 2,46 \text{ cm}^2$; $T_c \approx 3,6 \text{ cm}^2$.

6. A belső szögfelezők által meghatározott négyszög szögei valamelyik körüljárási irányban: $87,5^\circ$; 115° ; $92,5^\circ$; 65° . Ha egy konvex négyszög belső szögfelezői közrefognak egy négyszöget, akkor az mindig húrnégyszög.

7. a) Az oldalfelező pontok által meghatározott négyszög téglalap, így az eredeti négyszög átlói merőlegesek egymásra.

- b) Az oldalfelező pontok által meghatározott négyszög rombusz, így az eredeti négyszög átlói egyenlő hosszúak.

8. a) $n = 9$;
 b) n (a sokszög oldalszáma) lehetséges értékei: 14, 15, 16, 17, 18.
9. A sokszög oldalainak száma: $n = 2k + 3$.
10. A legkisebb szög 117° -os, a legnagyobb 171° -os.

5. Koordinátageometria

1. a) $A'(4; 10)$, $B'(8; -4)$, $C'(-6; 2)$
 b) $S\left(2; \frac{8}{3}\right)$
 c) $\left(x - \frac{97}{43}\right)^2 + \left(y - \frac{83}{43}\right)^2 = \frac{126034}{1849}$
 d) $K_{ABC} = 2(\sqrt{53} + \sqrt{58} + \sqrt{41}) \approx 42,6$
 e) $T_{ABC} = 86$
2. Az érintő egyenlete: $-3x + 4y = -43$.
3. A csúcsok koordinátái $(0; 0)$, $(0; -3)$, $(4; 0)$, a háromszög területe 6 egység.
4. A $H_1(-3; -5)$ harmadoló pontra illeszkedő érintők egyenlete $x = -3$ és $8x - 15y = 51$, a $H_2(-4; -7)$ harmadoló pontra illeszkedő érintők egyenlete pedig
- $$y = \left(4 + \frac{6\sqrt{14}}{7}\right)x + 9 + \frac{24\sqrt{14}}{7} \quad \text{és} \quad y = \left(4 - \frac{6\sqrt{14}}{7}\right)x + 9 - \frac{24\sqrt{14}}{7}.$$
5. A súlypontok halmaza az $y = 2x + \frac{1}{3}$ egyenletű egyenes kivéve a $\left(\frac{23}{19}; \frac{46}{19}\right)$ pontot, ugyanis ekkor nem jön létre háromszög.
6. a) $a_1 = -3$; $a_2 = 1$ b) $a = -\frac{1}{2}$
7. $T = 29$
8. A két érintő hajlásszöge $\approx 141,06$.
9. $a = 2\sqrt{3}$; $T = 3\sqrt{3}$.

